

DÉLI UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf. SZOMBAT 28. szám.

December 12.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám;
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLÓ

Felelős szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Hurokra került leánykereskedő szállodás. A nyomdászok csatlakoztak a tömegsztrájkhoz

A nagy becsapás.

— dec. 12.

A politikai erkölcsök zűlötségének képét tárta fel tegnap Polónyi Géza.

A kiben még élt a „nemzeti hősök“ iránt a lelkesedés, egy parányi szikrája, tegnap óta teljesen ki kellett ábrándulnia.

A koalíciós vezérek, hogy megkaparinthassák a hatalmat, amely jobb ügyhöz méltó szívóssággal ragaszkodnak, becsapták a királyt, becsapták a nemzetet és elárulták legszentebb elveiket.

Bebizonyosodott, amit mi különben folyton hangzattunk, hogy ezek a „nemzeti hősök“ nem mások, mint hataloméhes politikai széjhámosok.

Tudtuk ugyanis mindig, hogy a magyar független nemzeti állam kiépítésének eszméje, a Habsburgok és főleg a kamarilla évszázados hagyománya és ellenszenve miatt, csaknem áthághatatlan akadályokba ütközik, de azt a mostani leplezések nyomán látja az ország, hogy ideáljainak megvalósításában a saját bálványozott vezérei rutul elárulták.

Ehhez hasonló gerinctelen, alázat-tól görnyedő, meghunyászkodó és elvtagadó tanácsosok még soha sem környezték a magyar királyi trónt. Ilyen hitvány kapzsi és önző kezekbe soha azelőtt még nem voltak jutva a nemzet boldogulásának fel-feltelei — sorsa.

A darabontok állami létünket, alkotmányosságunkat, függetlenségünket és szabadságunkat akarták elkobozni, de a koalíciós kormányzat cinkeket fel még gazdasági létér-dekeiket is.

Ausztria kezei állandóan a zsebünkben vannak és azok a „nemzeti hősök“ még utolsó filléreinket is kiszolgáltattak neki.

Kitűnt ugyanis, hogy a gazdasági felszabadulásnak kérdésében a koalíciós kormány császáribb volt magánál a császárnál, mert Wekerle és cinkostársai úgy az önálló vámtérület, a Benedek-féle formulával, valamint az önálló magyar nemzeti jegybankot, legutóbb Bilinszky kormányzóval, talán örök időkre lehetetlenné tették, elpaktálták, holott a paktum 5-ik pontja értelmében ezek-

ben a kérdésekben az ország keze legfeljebb is csak 1917-ig volt leköltve.

Wekerle és Popovics azonban elvi okokból kárhoztatják a gazdasági függetlenséget, Apponyi és Andrássy pedig „örült-ségnek“ deklarálták. A teljesen akarat nélküli, enervált lágyvelejű lipót-rendes vitézt pedig teljesen járszagiukon vezetik a koalíciós haza-árlók.

Gyorsan, mihamarább el kell süpörni a nemzet boldogulásának, föl szabadulásának, utjából ezt az egész társaságot.

A politikai korzón.

* Polónyi Géza leplezése. A volt, de a bársonyszékből kibruadt peccsétör tegnap háromórás beszéde csak azoknak ment leplezésszámba, akik lapukat nem olvassák. Mi a koalíciós kormányzat és főleg vezéreinek hitvány elvtagadásait és ámulásait pontról-pontra régen lepleztük már és napnál világosabban kimutattuk a büns machinációk nyilvánvaló végcélját, t. i. a függetlenségi párt terítékre vitelét, az összes nemzeti jogok letörését és feladását és végül a magyar nemzetnek osztrák járomba való behajtását. II. Kollonics (Wekerle) Sándor teljesíti a reábizott feladatát: előbb koldussá teszi az országot, azután — osztrákká.

* Wekerle, Andrássy és az alkotmány-párt. Az az orvtámadás, amelyet a büns koalíciós kormányzat Judása, volt cinkostársai ellen tegnap a képviselőházban olyan brutálisan intézett, legerősebben az alkotmánypartot sebezte meg és a támadások sulya alatt leginkább a két leplezett politikai széjhámos, Wekerle és Andrássy sziszszent föl. A hátuk mögött elterpeszkedő lomha párttömeg csak most kezdett eszmélni, hogy két politikai kalandor, akinek se táborra se katonája nincsen, hogyan és mikép tolakodhatott föl a nagy függetlenségi többség vezérlétre? Miért és milyen elvek alapján szegődtek az elvtagadónak követőivé? Az osztrák udvari politikának ez a két csatlósa, hogyan tudta ennyire a maga ícketes-sárga hájójába keríteni, a Lipót-rendes Kossuthal egyetemben a vad kuruc-tábori? Méltóság, dísz, rangkorság és — pénz képes volna ennyire elítántorítani e nemzet fiait? Ha ez lehetséges, akkor má-

semmi sem óvhat meg bennünket Lengyelország sorsától. Csak egy dolog. Ha maga a józan nép talpra áll és erős kézzel gyorsan lerázza magáról ezt a becsutelen kormányzatot. Mert örök igazság, hogy minden népek olyan kormányva van, amilyent — megérdemel.

* Wekerle és a bankcsalás. Hogy mi-csoda veszedelmes politikai gonosz-tvőt ültetett a magyar nemzet a miniszterelnöki székbe, az a beszuálló szere-csemmosdató exminiszter tegnap leple-zéseit során lett csak egészen nyilván-valóvá. Kitűnt ugyanis, hogy a hírhedt paktum szerint a gazdasági kérdésekben némi szabadulási és függetlenítési törek-véseknek s így az önálló magyar jegy-bank felállításának is meg lett volna ta-lán a lehetősége. Ezt a nemzeti követel-ményt azonban úgy Wekerle, mint Andrássy ellenzik. A Werbőczy idejé-ben, gazdasági függetlenségünk templo-mának ezt a két Hierostratesát, hűt-lenség miatt bizonyára fejvesztéssel sujtották volna. Ma azonban valóságos belső titkos udvari-lakajok és a kama-rilla kedvencei.

Nagymosás után.

Válaszok Liliom Gezának.

— dec. 12.

A „Déli Ujság“ előre jelenté és be is következett: Polónyi Géza nagymo-ást rendezett. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma vála-szolni fog Polónyi Géza támadására. Eredetileg Wekerle Sándor mi-niszterelnök akart felelni, de Andrássy a maga számára kérte a válaszadást, miután a támadás is az ő személyé-nek és pártjának szólt.

A sajtónyilatkozatok közül legélesebb a „Budapesti Hírlap“, amely a mult-ban Polónyi vértje volt, de most egy-szerre ellene fordul a paktum elfecse-gése miatt.

A „Budapesti Hírlap“-nak meilesleg az is fáj, hogy politikai főmunkatársára, Béla Henrik orsz. képviselőre ilyen verses citátumot alkalmazott tegnap Liliom Géza:

Was kann Dir meine Freundschaft gelten?
Wir verfolgen ein anderes Ziel.
Wir kommen aus anderen Welten!

Rákosi Jenő lapja így méltatja a nagymosást:

— Egy fékezhetetlen indulat, a boszu és megtorlás vágya egyesül ebben a különös emberben, minden tapintat, politikai szemérem és erkölcs hijjával. Utálatos vádakkal és pörökkel terhelt jár és kétségbeesett viasko-

dást kénytelen folytatni magához méltó ellenfelekkel, de ez nem gáolja abban, hogy időről-időre ki ne álljon a fórumra, itélni, gunyolni, gáncsolni, kompromittáló szándékkal leleplezni cleve-neket és holtakat, amennyiben azok miniszterek, királyok, státuszakciók és országos érdekek. Százszor merül föl bennem a gondolat: miket beszélne nekünk s a világnak ma Polónyi, ha véletlenül Lengyel Zoltánnak eszébe nem jut, hogy az inába harapjon és leráncigálja a bársonyszékből.

Mert hogy ő, ha megmaradhatott volna miniszternek, ma a paktumról, Boszniaról, Andrássyról, a választójog-ról, a bankról, a fuzióról, a függetlenségi pártól és politikai életünk vezér-embereiről minden valószínűség szer-int mindannak, amit ma mond, éppen az ellenkezőjét beszélne: az senki előtt nem kétséges, aki az ő eddigi szereplését figyelte.

Ilyen dolgokat más államférfiak nem cselekesznek, csak emlékirataikban, haláluk után. Lehet, hogy Polónyi el-lenségeinek ad igazat és halott-nak tekinti magát.

... Aranyigazságok, de talán igaz-ságok voltak ezek akkor is, mikor Lengyel Zoltán ugyanezeket meg-írta.

Készül a tömegsztrájk.

Tíz négy ülés. — A nyomdászok csat-lakozása.

— Saját tudósítónktól. —
— dec. 12.

A szociáldemokrata párt teljes erővel készül a tömegsztrájk megvalósítására. Ma a következő felhívást adta ki a párt-vezetés:

Munkások! Elvtársak!
A rendkívüli pártgyűlés határozata értelmében óriási feladat vár reátok.

A legélesebb harci fegyver igénybe-vételére, a politikai tömegsztrájk alkalmazására kell készülnötök, ha nem a sztrájkot továbbra is viselni a leg-rutabb jogtalanságot és a nyomort. Az a küzdelem, amelynek a becsületes vá-lasztójog az ára, számotokra a törté-neimi hivatás teljesítését jelenti.

December hó 13-én, kedden este fél 8 órakor nyilvános négygyűléseken fogunk ismeretelni a rendkívüli pártgyűlés hatá-rozatát.

Elvtársak! Egész Európa munkássá-gának tekintete felétek fog irányulni, ha a cselekvés döntő pillanata bekövetke-

zik. A közeledő csatát csak az öntudatos munkások összessége lesz képes sikeresen megvívni. A gyűlések a majdani győzelem feltételeit vannak hivatva szaporítani, azért agitáltak és készül-jetek!

Testvéri üdvözléssel

A magyarországi szociáldemokrata párt.

A szervezett nyomdászok lapja, a „Typographia” legutóbbi száma bírálót közölt a tömegsztráikról. Ezt a kritikát a munkásság ellenségei úgy magyarázták, hogy ıme „nincs egyetértés a vörös táborban”. Nos hát, van!

A „Typographia” most ismerteti a párthatározatot és kijelenti a következket:

— Természetes, hogy a pártgyűlés döntésének teljesen alávetjük magunkat és már most is kijelenthetjük mindazoknak, akik mást olvastak ki állásfoglalásunkból, hogy ha a tömegsztráik megvalósításának pillanata elérkezik, a nyomdászok tudni fogják kötelességüket!

12,000 korona fizetéstelen fizetés.

Igy fizeti fizetéstelen hercegi szolgáját Kossuth ő fensége.

— dec. 12.

„Ismered azt a földet, hol a citrom és narancs virul?” kérdi egyik versében a németeknek még Osa-Pósa álcisbálcisnál is híresebb költője. Nohát ezt kár volt kérdeznie, mert talán még a Dobrovics meg a Simkó nagyságos képviselő urak is majdnem tudják, hogy ez a föld nem más, mint direkt Tallánország, ahol Kossuth apánk diós fia is ette a hontalanságnak ahi keserű szentjános-kenyerét. No, de nem haj; azért eddig rendben van a dolog. Hanem itt van most egy másik kérdés: Ismered azt a földet, hol a véres verejtékekkel dolgozó munkást éhbérel fizetik; hol a reggeltől estig hivatalában görnyedő tisztviselő nem tudja ma, mit eszik holnap; s hol fizetéstelen gyakornok ur ömeltósága azért, mivel hetenkint két-három nap nem otthon, hanem a hivatalban kegyeskedik a körmét piszkálni, ezért kap évi... 12.000 korona fizetést.

Most bizonyosan azt hiszik sokan, hogy olyan ország, hol a fizetéstelen hivatalnok egy rakás arany fizetést kapna, egyáltalán nincs.

Fenét nincs! Van bizony. S ez az ország — kelle mondanom? — nem más, hanem direkt Tulipánia.

Itt lakik egy sárgabugyogós nagy ur, aki azt akarta, hogy az ő alattvaló szolgál között legyen egy igazi, valóságos, eleven herceg is. Hát ha ő akar valamit, hogyne lenne meg? Meg van biz az, s aki akarja, ingyen meg is láthatja ezt a csodát a „Kereskedelmi Muzeumban”.

Már tudniillik akkor, amikor véletlenül ott van Odescalchi B. Gyulma herceg ur ömeltósága, akit a „Kereskedelmi Muzeumhoz” Kossuth F. Lipót nevezett ki „fizetéstelen levelezőnek”.

Fizetéstelen levelező 12.000 korona fizetéssel. Ez is valami?! Én édes jó istenkém, hát ahol lehet magyar vezényszót Gotterhaltéval; parlamenti szólás szabadságot klotürre; általános, egyenlő titkos választójogot nyílt plurálitással csinálni; ott ne lehessen valaki fizetéstelen kereskedelmi levelező 12.000 korona fizetéssel?!

Magyar Ikarusok. Szittya zsenik találmányai.

— dec. 12.

A magyar elme fantáziájának birodalma szinte végtelen; a Zeniten járnak azok a föltalálók, akik repülőgéppel jutottak oda, a Nadiron pedig ott látható Weisz Salamon budapesti szabó a maga szerény, de szétszedhető gyermek-kocsijával. Előtünk fekszik a szabadalmi újság legújabb száma, amelyben egész sereg magyar ember tülekedik a halhatalanságért a maga találmányával. Vegyük csak sorra őket.

Vajon nem dobog-e büszkébben a magyar sziv, ha olvassa, hogy Babinszky János békéscsabai esztergályosmester javított nadrágfeszítőre kapott szabadalmat? Vagy akkor, ha értesül arról a világrengető találmányról, hogy Goldberger Emil budapesti kereskedelmi utazó papírosból csinálja a sámfát? Bernstein Adolf budapesti bádogossegéd megveti a géperőt s kézi porszívóval ostromolja a dicsőség kapuját.

A szivarkatöltő-készülék, úgy látszik, olyan rettenetesen nehéz probléma, hogy három föltalálónak, Markó Tivadarnak, Jung Antalnak és Karl Józsefnek részint egyesült, részint megfeszített munkájába került az előállítás. Igazán a halhatalanságért, vagyis inkább a halottak épségéért dolgozott egy pinkafői derék iparos, Tréger Oszkár, aki föltalálta a lég- és vízmentes koporsót. A míg ez a derék asztalosmester a halottak álmát teszi nyugodalmassá, addig egy kolégája, a dunavesei Major Sándor az élők álmát szolgálja egy praktikus találmányával. Megfelel az a közmondást: addig nyújtózkodik, ameddig a takaród ér. Belátta ennek a közmondásnak a hiányait és föltalálta a szélesbíthető és hosszabbítható ágat.

Minden rendű és rangu ember szerepel a föltalálók listájában, még a mi szerény kasztunk is; Seress Imre hírlapíró, a mindennapi események lázas krónikása ugyanis ráért arra, hogy föltaláljon egy újfajta — nem írófólat — hanem sarokvasat ajtóra-ablakra. Már sokkal nagyobb fába vágta a fejszéjét Zimányi Alajos budapesti királyi közjegyző, aki olyan személyszállító járműre kapott szabadalmat, amelyet sem gőz, sem gáz, sem villámosság, sem ló nem hajt, de még csak kézi erő sem mozgat, mint a drezsinát, hanem amelyet a benneülők súlya hoz és tart mozgásban.

Végezetül ott látjuk, a mi nem hiányozhatik egy huszadik századbeli szabadalmi újságból, Alexy Árpád poprádi tanító fölhívását. Nem keringőre, hanem röpülésre. Tőkepenzes társat keres „egy minden hadügyi követelménynek megfelelő repülőgéphez”. Azt hisszük, ezt könnyen elérheti. Nem kell egyebet csinálnia, csak repülőn aeroplánján egy tőkepenzes erkélyére, akkor legott megnyitja neki az ablakát és a kasszáját.

Beutattuk ezt a csinos bokréját, a melyet a magyar elme virágjából font a magyar királyi szabadalmi hivatal.

TÁVIRATOK.

Gyilkol a patak.

Arad, december 12. Nádas községben a tífusznak eddig 7 halottja, 22 betege van. A járvány átcsapott a szomszédos Daez-ba is. A járványt posványos patakok okozták.

Megfagyott muzikusok.

Lippa, december 12. Gabosdia köz-

ség határán Kenpán Szavér és Kurtye Miklós cigánymuzikusokat megfagyva lelték egy kazal tövében.

Török választások.

Konstantinápoly, december 12. Az ifjútörökök jelöltjei közül 5 török, 2 görög, 2 örmény, 1 zsidó győzött.

Hurokra került leánykereskedő.

Szereltem a robogó vonaton.

Gyula, december 12.

Hónapok óta erős gyanu fordult Csotya János nagyszalontai zugszállodás és mulatótulajdonos ellen, hogy nagyobb leánykereskedő bandának a biharmegyei megbízottja, aki potom 50—100 koronáért vásárolja össze a szép bihari leányokat s mielőtt utnak indítaná őket Románia és Szerbia felé, még szerelmet is követel a megvásárolt teremtesektől.

Néhány napig a szalontai mulató törzsvendégeinek kedveskedik jó pénz árán a bün útjára csábított leányokkal s aztán hamarosan tudat rajtuk. A hatósági nyomozás szálai Nagyszalontáról Bාරandra vezettek, ahol a veszedelmes lélekkufár főbeszerzési forrása volt s ahol állandó összeköttetésben állt egy sötét ház gazdájával, aki tömegesen csábította a züllés útjára a bárándi és a környékbeli leányokat.

Igy jutott a bárándi lélekkufár kezébe Német Erzsébet, feltűnően szép tizenhétéves leány, akit káprázatos ígéretekkel megszedítettek. Néhány nap előtt aztán megjelent Bාරandon Csotya János és kilencven koronáért megvásárolta a szép leányt, aki akkor már hiába kapkodott fűhöz-fához, hogy kiszabadulhasson a büntanyáról.

A ravasz Csotya ekkor elhitette a leánnyal, hogy ő kiszabadítja és elviszi Nagyszalontára, ahol tisztességes szolgálatot szerez neki. A leány örömmel kelt utra vele a hajdúváros felé. Azonban alig hogy elindult a vonat, a lélekkufár már üzletet kötött egy utassal a leánnyra és kényszeríteni akarta, hogy engedelmessédjék parancsának.

A leány tiltakozott. Erre aztán fenyegetéssel és pénzzel vette rá a szerencsétlen teremtest a bünös üzletre. A vonat utasai közül három nagyváradi fiatal ember figyelemmel kísérte a jelenetet s mikor a vonat Nagyváradra ért, figyelmeztette a rendőrséget a leánykereskedőre, akit már hónapok óta figyeltek a rendőrök a nagyváradi pályaudvaron.

A rendőrség hiazatoncolta a leányt szüleihez, a tetten ért lélekkufár ellen pedig megindította az eljárást.

A képviselőház ülése.

— December 12-én. —

A képviselőház mai ülésének megnyitása előtt a folyosón csupán a tegnapi nap hőse, Polónyi Géza társalog néhány nonatyával, a közvéleménybe dobott szenációról, miközben megérkeznek Wekerle miniszterelnök, Apponyi, Justh elnök. Mind a hárman Polónyi Gézához sietnek és elég kedélyesen néhány megjegyzéssel kommentálják extársuk tegnapi szereplését. Apponyi a következőket jegyezte meg:

— Sajnálom, hogy tegnap nem voltam itt s nem hallgathattam nagyszabásu beszédedet. Azonban utólag elolvastam az egészet.

Ezzel sarkon fordult és távozott.

A csoportban még beszéd tárgyát képezte Fejérváry Géza báró ma megjelent nyilatkozata, amely reflektál Polónyi tegnapi leleplezésére. Eszerint a kormányon csak azok a pártok képviselhetők volna magukat, akik már a nagy békekötés előtt is az általános egyenlő választói jog hívei voltak. Ezek a következők: a függetlenségi párt, a szocialisták és a — darabontok. A koalíció azonban úgy segített magán, hogy a koalíciós összes páttokkal utólag elfogadtatták az általános választói jogot. Ezt persze nem tartották be. A kérdés körül még általánosabb sajtóbeli vitalközlások várhatók.

A mai ülés egyébként igen érdekesnek ígérkezik, amennyiben két interpellációt helyeznek kilátásba. Az egyiket Nagy György, a daruvári iskola horvát botránva tárgyában, a másik szenzációsbabnak ígérkezik. Endrey Gyula a győri szeminaristák ügyében nyújt be interpellációt, amelyre Apponyi rögtön választolni fog. Kétségteien, hogy ezt a második interpellációt a kormány inscenizozta, amely valószínűleg sokkal „fogatlanabb” lesz, mint az Eitner képviselőé volt.

Justh Gyula elnök az ülést 10 óra 15 perckor nyitotta meg, nagyon gyér számu képviselő jelenlétében.

NAPIHIREK.

— Királyi kintűtetések. A király Fingger Ede szomolnoki tanítónak az arany érdemkeresztet, Szalay János állami hidmesternek az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Kintűtetés egy egyetemi tanárnak. A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot publikálja:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére dr. Csurgói Kéty Károly udvari tanácsos, egyetemi tanárnak, az orvosképzés terén szerzett érdemei elismeréséül, Szent István-rendem kiskeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1908. nov. 30.

Ferenc József s. k.
Zichy Aladár gróf s. k.

— Új nemesapródok. A király nagyjészeni báró Jeszenszky Miklóst, de Sacci Kukuljevic Bassany Eranimirt és Radovánt, továbbá gróf Krenburg Jánost, a Terézia-akadémia növendékeit, cs. és kir. nemesapródokká nevezte ki.

— Halálos széngázmérgezési eset. Ungár Gyulánának az Alkotmány-utca 16. sz. alatt van a penziója, ahol lakás és teljes ellátásra fogad el vendégeket. Egyik szobájában két leány lakott együtt. Reismann Agnes klagenfurti és Wigeser Hermin trouppai illetőségű vendégek. Ezek tegnap este nagyon megrakták a kályhát, miáltal nagymennyiségű széngáz fejlődött ki a szobában. Reggel 4 órakor a házbeliék a leányok szobájából hörgésszerű hangokat hallottak. Benyitottak a szobába, mely telistele volt fojtó széngázzal. Gyorsan előhívták a mentőket, akik azonban már csak az egyik leányt, Wigeser Hermin tudták életre kelteni, a másik, Reismann Agnes, azonban már halott volt. Wigeser Hermin állapot is életveszedelmes. A Rókus-kórházba szállították. A penzió tulajdonosnőjének férje, Ungar Gyula, amikor a leányok megmentése végett a szobába behatolt, a széngáztól eszméletét veszítette és szintén beteg lett.

Uri ing!

Finom damaszt pikéből --- 180, 250.

Angol zepfirből --- 180, 250.

Legelősbőb
bevásárlási
forrás!

háztartási cikkekben
és korcsolyákban.

Biró Albert

vaskereskedése

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 57. szám.

Arjegyzék ingyen

Arjegyzék ingyen!

Mérgezés romlott halal. Tegnap este Törzs Kálmáné szül. Képes Ilona, egy tisztviselő neje, elment Gellért Zsigmond Erzsébet-körút 51. sz. a. csemegekereskedésébe s ott különféle pácolt halat vett magának és két gyermekből álló családjának vacsorához. Vacsora után a család tagjai nagyon rosszul lettek, különösen az anya és 5 éves fiacskája. A mentőket elhívták, akik meglehetősen nagyfokú mérgezési tüneteket állapítottak meg. Az anya és a kis fiu állapota veszélyesnek látszik, a 3 éves kis leányka állapota némileg enyhébb. Lakásukon ápolják őket.

Öngyilkosság. Ma éjjel Csángó-utca 18. szám alatti lakásán özvegy Kenesey Ferencné lúgkoldatot ivott. Életveszélyes, súlyos belső sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították.

Detektív krónika. Fröhlich János hírlapíróársunk ilyen című hetifolyóiratának ma jelent meg a 12-dik füzet, mely rendkívül érdekes és tanulságos tartalmával az eddig megjelenteket még talán felülmúlja. Goronnak egy gyönyörű esetét és egy bácskai történetét mond el. Dohánytözsdekben és pályavárókon is kapható. Ára 12, illetve 14 fillér.

Feltűnést keltő Budapesten az országosan ismert Zélinger-féle készpénzrendszerű I-ső rangú 100 szabó-termék zseniális működése. Smocing-öltöny mérték szerint 35 forint, fekete vagy utcai öltöny 30 forint, télikabát 35 frt, prima munka, tiszta gyapjuszövetekből IV., belváros, Magyar-utca 3. sz. I. em., Kosuth Lajos-utca mellett.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET:
A szinpad világból.

Népszerűség.

Hegedűs Gyula a minap egy vidéki városban vendégszerepelt.

A vasúti állomástól behajtatott a színházhoz, amelynek bejáratánál megkérdezte a fiakkerest:

- Mit kap, barátom?
- Semmit, nagyságos ur.
- Hát kifizették?
- Nem, de...

— No, ne bolondozzék. Mit kap?
— Semmit, nagyságos ur. Örülök, hogy én vihettém. De látom a nagyságos urnak az ujján azt a szép gyémántgyűrűt.

— Odaadom? kérdi a művész, akit az eset kezdett mulattatni.
— Dehogya, nagyságos ur. De nagyon kérem, azzal a gyémánttal írja be a nevét a kocsim ablakába...

A Vígyszínháznak a jövő héten két premijereje is lesz. A jövő hét csütörtökén, december 17-én, bemutatásra kerül a „Király”, Flers, Caillavet és Aréne négyfelvonásos vígjátéka. Karácsonyi meglepetésül pedig délutáni előadás keretében bemutatják a Ióka ördögét, Komor Gyula látványos meséjátékát, amelyhez Stephánide s Károly karmester dalamos zenét szerzett és a színház pazar díszletekkel állított ki.

**„TURUL”, takarékos
és
hitel-szövetkezet**

(„TURUL”-Népbank)
Nagymező-utca 37-39. sz.
Kölcsönöket nyújt előnyös feltételek mellett.

TÖRVÉNYSZÉK:

§ Esküdtészi tárgyalás. Kiss István munkás 1900-ban feleségül vette Gály Borbálát. Hat évig éltek együtt folytoros viszálkodások közepette, aminek az oka az, hogy a férfi nem akarta abba hagyni iszákos természetét. Emiatt végre 1906. május havában az asszony elhagyta urát és szolgálatba lépett. Mindamellett a házasságok gyakorta találkoztak, miközben Kiss István örökösön unszolta a feleségét, hogy segítse őt pénzzel, mert keresete nincsen. Az asszony azonban ezt nem teljesíthette, mert a házasságukból született kis gyermekük tartásdíját is neki a sajátjából kellett fizetnie. Unta azonban az örökös zaklatást és elköltözött szolgálati helyéből és címét nem tudatta az urával. Kiss István azonban a bejelentő hivatal után megtudta, hogy a felesége Vadász-utca 23 szám alatt lakik. Forgópisztolyt vett magához és a kapu alatt megleste a feleségét, akire rövid szövtálas után rásütötte a fegyverét. A golyó azonban nem talált. Letartóztatták és szándékos emberölés büntetésének kísérlete miatt vád alá helyezték. Ma tartják meg ez ügyben az esküdtbírósi tárgyalást, Zsitvay elnöke alatt. A vádlottna a gerincsorvadás letagadhatatlan tünete mutatkozik.

Sport.

(Football.) Dacára az előrehaladott szezonnak több érdekes mérkőzés szerepel a vasárnapi programon, de nem hiszszük, hogy azt a beállott havazás miatt mind lebonyolíthatnák.

A bajnoki mérkőzések közül kétségkívül legérdekesebb a M. A. C.—F. T. C. találkozása. A Ferencvárosi eddigi eredményei alapján nagyobb chance-al indl a küzdelemben, viszont ha figyelembe vesszük, hogy a M. A. C. komplett csapatával saját megszokott pályáján játszik, kiegyenlíti esélyeiket. Mi a F. T. C. győzelmét várjuk egy goal különbséggel, de nem okozna meglepetést az sem, ha az atléták győznének ily arányban. A szenzációs mérkőzés, amely a bajnokság őszi fordulójának első helyét van hivatva eldönteni, 14 órakor a Margitszigeten kerül eldöntésre.

A B. A. C.—U. T. C. az amerikai-uti pályán matchel. A B. A. C.-nak legjobb tudásával kell játszani, hogy színeiket Újpest kitűnő védelmével szemben diadlra vihessék.

A B. T. C. nem a Föv. T. C.-bal mérkőzik, mint ahogy azt tegnapi számunk-

ban jeleztük, hanem a Typographiával találkozik a millenárius pályán. A piros-fehérek győzelméhez kétség nem fér. A másodosztályu bajnokságban a K. A. O. E. a M. A. F. C.-al mérkőzik, ami esetleg a technikusok győzelmét hozhatja, míg a K. T. E. a 33-as F. C. győzelmét nem akadályozhatja meg.

KÖZGAZDASÁG.

A közúti vasút részvényei. Egyik előző számunkban már megemlékeztünk a közúti vasút részvényeinek szokatlan árhullámzásairól. A tegnapi tőzsdén a budapesti közúti vasút részvényei, amelyek még tegnap 574.50-en kerültek forgalomba, rohamlépésben 582.—ig emelkedtek. Ez annál feltűnőbb eseménye volt ma a piacnak, mert a többi papír alig változtatta az árfolyamát. Oka pedig az a rég ismert tény, amit már mi is többször megirtunk, hogy egy hatalmas csoport alakult, amelyben hazai és külföldi főurak, több külföldi finansier és elsőrangú budapesti bank és tőzsdei cégek képviselvek s amelynek célja, hogy nagy tömegű részvényt váltson magához, hogy ezzel magának a vállalat mikénti vezetésében befolyást biztosítson. Hogy ez a csoport a részvények jövedelmezőségének az emelésére is tekintetel kíván lenni, az valószínű, de értesülésünk szerint nem az osztalék emelése a főcélja a pénzcsoportnak.

Kiadja:
A „DELI UJSÁG” LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ajándékok:

ezüsből 2, aranyból 6, ékkövesek 80 ébresztőórák 4, zsebórák 6, ingadrák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszerész és órasoknál
Bécsi-utca 9., az Erzsébet-lér mellett.
Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron alul. Eltörött órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becserelelnek. Tessék czimintet tárczájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti.

Pénzt butorra,

szongorára. Butort, zongorát, hintót, autómobil, kurrens-árut, varrógépet, kerékpárt, stb. feltűnő jutányosan beraktározunk.

Tauszik és Társa VI., Gyár-utca 21.
Telefon szám 83-97. Már beraktározotti tárgyakat magasabb előlegezéssel kiváltunk. Ügynökök és üzletajánlók magas jutalékban részesülnek.

Új rendszerű butorhitel. Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók készpénzért v. banknál törlesztendő részlete. Balázs és Társa butorraktárában Budapest, VI. ker. Réval-utca 3. Váci-körút mellett. A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak marad adósa, miáltal a butort mindenkinek készpénzárban számíthatjuk. A bankkölcsönt s. m. részlegzés, sem egyéb költség nem terheli.

Rum és likőr
előállításához küld utasítást
ingyen
WATTERICH A.
Budapest, VII., Dohány-utca 5.

Valódi porosz szalonkőszet és kokszot székokban, valamint egész invarokban a leggyorsabban és legolcsóbban szállítanak.
Rédei és Társa
közvetlen-nagykereskedők
Központi iroda:
V., Béla-utca 4.
TELEFON 36-83.

Legjobb és legszebb
CZIPŐK
BENCZE ÉS TÁRSA-nál
BUDAPEST,
IV., Váci-utca 2.
A KOBRAK-czipők egyedüli elárusítója a Belvárosban

HOLZER

cs. és kir. udv. szállító divatházának összes helyiségeiben

Nagy Karácsonyi Occasio folyamában van.

ESZTERGAPADOK új és használt **SZERSZÁMGÉPEK** mindennemű

minden méretben, csődtömegtől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladók
Telefon 34-36. Grünspan Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24. Telefon 34-36.

KITÜNTETÉSEK:
Budapest, Páris, Liege, Milanó.
TELEFON 65-82.

BÁNYAI VIKTOR
MŰBUTOR ASZTALOS
Gyár: Váci-ut 74. szám. | V., Lipót-körút 24.

Lakásberendezések úgy modern, mint klasszikus stílusban.
Tervek, költségvetések díjmentesen

CLUB kávéház

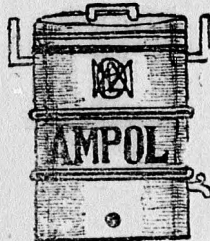
V., Lipót-körút 16. sz.
(a Vigaszínház törszomszédságában.)
Színház után vacsora.
Hideg és meleg buffet.
Pontos kiszolgálás. ::
Összes kül- és belföldi lapok.
A vigaszínházi művészek találkozóhelye.

Megnyilt a
Tisza-Szálló

Tisza-szálló épületében
Budapest, VI., Révay-utca 24. sz.
Hatvan szoba, villanyvilágítás,
rézággyakkal. Hónapos és napos
szobák I főtől fejlebb kaphatók.
Hónapos szobák ára 30 forint.

Legkedvesebb
karácsonyi ajándékok
BAUER SAMU
csukrászdájában
VI., Andrássy-ut 6.
Buffet, hidegtelek, halak, szárnya-
sos, húslevek a legfin. kivitelben.

Legszebb karácsonyi ajándék az
Ampol
hűtő és melegítő szekrény.
Télen nyáron egyaránt használható. Teje-
sen fémből. Javítás teljesen kizárva.

Ara: 75 korona.
Magassága 54 cm. Átmérete 45 cm. Ampol
és szoma művek.
Janda Gyula és Társa
V., Lipót-körút 12. és
Geitner és Rausch cégénél
VI., Andrássy-ut 8.

PÉNZT

butorra, zongorára, varrógépre, keres-
kedelmi árukra, ha azokat bizományba
:: legjutányosabban beraktározza ::

Balassa Gyula és Tsa
fiókja
VII., József-körút 66.
Telefon 103-10.

Hölgyek figyelmébe!
Kostümök . . . . . K 32.-
Divatalk. . . . . " 5.-
Selyemblúz . . . . . " 12.-
Szövetblúz . . . . . " 7.-
Flanellblúz . . . . . " 3.50
Clothjupon . . . . . " 3.50
Selyemjupon . . . . . " 12.-
Pongyolák . . . . . " 6.-
Vásznak, női fehérnemű,
Agygarnitúrák és ruhá-
keimek rendkívül olcsó
elárúsítása.
ERDŐS ARMIN
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 30. sz.

**Karácsonyi és újévi
ajándékok**

Gramofonok, szentké-
pek, tájképek.
— Olcsó árak. —
DEMÉNYI és TÁRSA
Király-utca 76.

Pénzelőleggel

beraktározzunk butort, zongorát, auto-
mobilt, min tennemű gépeket és keres-
kedelmi árut, vidékről is. Butorszállí-
tást, költözködést elvállalunk. Legszoi-
dabb kiszolgálás.

Magyar Kereskedelmi Szállítási
és Beraktározási Betéti Társaság
Budapest, VI., Király-u. 76.
Király Színházzal szemben. Telefon 119-05.

Aki szép akar lenni

ez használja a kozmetikum által jónak elismert
**Junó paszta, Junó krém
és Junó szappant.** Kapható:
Török József
VI., Király-utca 12. sz.
Neruda Nándor
Kossuth-tér-utca 7. és
Nádor gyógyszerár
Váci-körút 17. sz.

Kristalin.

Teljesen ártalmatlan bőr- és arc-
szépítő-szer,
ami még eddig nem volt a melynek hatása
páratlan. A Kristalin a bőr ápolásának hatálos
szere és eszköze. A bőr telmesíti a szálla si-
mává, barsonyossá. Hatálos üdesegező és fehérvé-
lez. Pattanások és foltok a neves használata
közvetlenül eltűnnek. Mértékáró enyhe ma-
szonozási elvonat az arcon, kőszor, nyakon a
repedéseket és így eléri mindenki azt, a mit leg-
jobban elhajt. — A Kristalin illatát az é-
lőszőr szőcske növényekből nyeri. — A Kristalin
mindig alkalmazható, de mindig mosás után. Na-
yon kevés a kamazandó és az arc közepétől
masszírozandó el jobbra és balra manduláig, míg
be nem hatol és el nem nyúszik a bőrből.
Ekor rizsper is alkalmazható. — Sikerem
abban fogom látni, hogy mindenki, a ki csak
egyszer használta a Kristalint, soha sem fog
más szert alkalmazni bőrének higiénikus kon-
serválására és ápolására.
Olinkievich Sándor
román kir. gyógyszerész
százados és kémikus.

KRISTALIN MA SA:
Próbátégely 50 fill. Uvegdoboz 3 kor,
Majolika dísztegel 5 korona.
Kristalin szappan 1 kor Kristalin powder 1 kor.
Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és
illatszertárban.
Megrendelhető: a „Kristalin” magyar-
országi forrártárban is, Budapest, VIII.,
Boross-utca 91. sz.

**A legveszedelmesebb ellensége min-
den gyáros, kereskedő és iparosnak
a tűz,**

mert nem áll olyan megfelelő eszköz
rendelkezésre, mellyel a tüzet ők
maguk eloltani tudnák. — A legjobb
és legbiztosabb kézi tűzoltókészülék a

„MINIMAX”,
mely az oltáshoz mindig készen és
kéznél áll és bármely laikus által
bistos eredménnyel kezelhető.

A „MINIMAX” több mint 8000
tüzet oltott, miről szóló bizonyít-
ványok eredetiben rendelkezésre áll.
A készülék évente felül-
vizsgáljuk.

Tűznél elhasznált töltéseket
díjtalanul pótoljuk.
Felvilágosítással készséggel szolgálunk.
Magyar Minimax-gyár r.-t.
Budapest, Ilka-utca 31.
Telefon 37-31. * Telefon 37-31.

ÖN BÉRTEL
EGY ÓCSKA
ZONGORÁT VAGY
PIANINÓT ÉS
KIDOB-
HAVONTA 12 VAGY 16 KORONA
KÖLCSÖNDJÁT VÉGRE PENZET
KIDOTTA ZONGORÁJA HINCSER
HA FIZET
HAVONTA 20 KORONÁT, KAP EGY KIVÁLO
GYÁRTMÁNYU LEGMODERNEBB
KAROMPEDÁLOS ÉRCZPÁNCÉLTÖKÉS
KERESZTMŰROS-TETSZÉSE SZERINTI
SZINBEN-UL ZONGORÁT VAGY PIANINÓT
NEM-IR ALÁ VÁLTÓT, NEM ÁLLIT
MEZEST ÉS NEM FIZET BANKNAK
KAMATOT ÉS MÉGIS TULAJDONA
LESZ A ZONGORA. ILYEN IDEÁLISAN
SZOLID LIBERÁLIS MÓDON
KAPHATÓ KIZÁRÓLAGOSAN
CSAK
STERNBERG-DEZSO
ZONGORA ELNÁRSI ÉS KÖLCSÖNZESI TELEPEN
BUDAPEST VI., LISZT FERENCZ-TÉR 9
AZ ORSZÁGOS ZENEAKADÉMIAVAL SZEMBEN
ZONGORÁK BECSERELÉSE JAVITÁSA HANGOLÁSA LECKULIÁRSÁBT

Az új szigorított mérleg-hiteles tési
törvény folytán minden gazdának
és kereskedőnek fontos tudni, hogy
ez idő szerint a legtekéletesebb és
legmegbízhatóbb mérleg-gyár az
50 év óta fennálló
Schember C. és Fiai
cs. és kir. udvari szállítók,
hidmérleggyárosok
Budapest, IV., Váci körút 59.

**Nagy
karácsonyi vásár**
Bluzkülönlegességek, kosztümök,
aljak és pongyolák
Faludi Lászlónál
Budapest, VI., Andrássy-ut 48.
(Oktogov.)

Karácsonyi Vásár

<p>1. számú Karácsonyi csomag. 7 mtr egy ruha Mosó velez 1 drb Leszabott flanell szoknya 1 > Angol flanell fejkendő 1 pár Téli keztyű 10 drb összesen csak frt 3.95</p>	<p>2. számú Karácsonyi csomag. 5 mtr egy ruha 120 cm. sz. Schott- fisch szövet 3 mtr egy Blous világos vagy sötét mosó casán 1 drb Fehér batiszt kötény 1 > Bőr vagy más divatör 10 drb összesen csak frt 4.75</p>
<p>3. számú Karácsonyi csomag. 5 mtr egy ruha 120 cm. széles Divatszövet hármegy szinben 1 drb Velez a só szoknya fodorral 1 > Velez nadrág a szoknyához megfelelő 1 > Háztartási levátnin kötény 1 > Angol vászon szokkendő 1 Flanell fejkendő 15 drb összesen csak frt 5.95</p>	<p>4. számú Karácsonyi csomag. 7 mtr egy ruha Mosó casán világos vagy sötét 1 drb 160 cm. Doubl télikendő 1 > Leszabott flanell szoknya 3 mtr Mosó delain világos vagy söt- tét egy blousra 1 drb Damaszt asztalfutó 13 drb összesen csak frt 6.95</p>

Auer Ignác Fia vászon, fehérnemű és
divataruk gyári raktára
Budapest, VII., Rákóczi-ut 10. szám.

**Sternberg Armin
és Testvére**
cs. és királyi udvari hangszergyár
Budapest, VII., Rákóczi-ut 36. sz.
Képes árjegyzék mindennemű hangszerről kü-
lön-külön kiadásban, mely ingyen és bérmentve
küldünk, csak megnevezendő, hogy milyen
célzattal kívánatlik.